

НАУЧНИ СЪОБЩЕНИЯ

РАЗМИСЛИ ОТНОСНО СТРУКТУРАТА НА ДУМАТА СВЕТОТАТСТВО

БОРИС ПАРАШКЕВОВ

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

boris_par@male.bg

В статията се разглежда съществителното име *светотатство* в българския и руския език, образувано чрез деривация от старата дума *там* ‘крадец’. Структурата на производната дума свидетелства, че тя е получена чрез калкиране от латинската дума *sacrilegium* или от дословното ѝ гръцко съответствие *ιεροσυλία*.

Ключови думи: старобългарски език, архаизми, етимологизация, калкиране

REFLECTIONS ON THE STRUCTURE OF THE WORD *SVETOTATSTVO*

BORIS PARASHKEVOV

SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI

boris_par@male.bg

The article discusses the noun *светотатство* (‘sacrilege’) in Bulgarian and Russian, which is derived from the obsolete word *там* (‘thief, robber’). The structure of the derivative suggests that it should be a loan translation of the Latin *sacrilegium* or the semantically equivalent Greek *ιεροσυλία*.

Keywords: Old Bulgarian, archaisms, etymologization, loan translation

ЛИТЕРАТУРА / REFERENCES

- БЕР 2002: Български етимологичен речник. Том VI (пускам – словарь2). Анастасов, В. и др. София. Академично издателство „Проф. Марин Дринов“.
[BER 2002: Balgarski etimologichen rechnik. Tom VI (пускам – словарь2) Anastasov, V. et al. Sofia. Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“.]
- БЕР 2010: Български етимологичен речник. Том VII (слово – терясвам). Отг. ред. Т. Тодоров. София. Академично издателство „Проф. Марин Дринов“.
[BER 2010: Balgarski etimologichen rechnik. Otg. red. T. Todorov. Sofia. Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“.]
- БНК: Българския национален корпус. <<http://search.dcl.bas.bg/>>. [BNK: Balgarski nacionalen korpus. <<http://search.dcl.bas.bg/>>.]

- Богоров 1869: *Богоров, Ив.* Френско-български речник. Дял първи. Виена. Книгопечатница Л. Соммерова и др. [Bogorov 1869: *Bogorov, Iv.* Frensko-balgarski rechnik. Dyal parvi. Viena. Knigopечатnitsa L. Sommerova i dr.]
- Богоров 1871: *Богоров, Ив.* Българско-френски речник. Дял втори. Виена. Книгопечатница Л. Соммерова и др. [Bogorov 1869: *Bogorov, Iv.* Balgarsko-frenski rechnik. Dyal втори. Viena. Knigopечатnitsa L. Sommerova i dr.]
- Гегова 2019: *Гегова, Ил.* Социолингвистични аспекти на банатския говор. Дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. София. Манускрипт. [Gegova 2019: *Gegova, Il.* Sotsiolingvistichni aspekti na banatskiya govor. Disertatsiya za prisazhdane na obrazovatel'nata i nauchna stepen „doktor“. Sofia. Manuskrift.]
- Геров 1978: *Геров, Н.* Речник на българския език. Фототипно издание. Част пета и Допълнения. София. Издателство „Български писател“. [Gerov 1978: *Gerov, N.* Rechnik na balgarskiya ezik. Fototipno izdanie. Chast peta i Dopalneniya. Sofia. Izdatelstvo „Balgarski pisatel“.]
- Марков 1906: *Марков, Н.* Пълен френско-български речник. Второ издание, илюстрирано. София. Издание „Глобус“. [Markov 1906: *Markov, N.* Palen frensko-balgarski rechnik. Vtoro izdanie ilyustrovano. Sofa. Izdanie „Globus“.]
- Младенов 1941: *Младенов, Ст.* Етимологически и правописен речник на българския книжовен език. София. Книгоиздателство Христо Г. Данов – О. О. Д-во. [Mladenov 1941: *Mladenov, St.* Etimologicheski i pravopisen rechnik na balgarskiya knizhoven ezik. Sofia. Knigoizdatelstvo Hristo G. Danov.]
- ОПРБЕ 2012: Официален правописен речник на българския език. Авторски колектив. ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“. София. Издателство „Просвета“. [OPRBE 2012: Ofitsialen pravopisen rechnik na balgarskiya ezik. Avtorski kolektiv. IBE „Prof. Lyubomir Andreychin“. Sofia. Izdatelstvo „Pros-veta“.]
- РБЕ: Речник на българския език (онлайн). ibl.bas.bg/rbe/lang/bg. [RBE: Rechnik na balgarskiya ezik (on line). <ibl.bas.bg/rbe/lang/bg>.]
- ПРОДД 1974: Илчев, Ст. и др. Речник на редки, остарели и диалектни думи от XIX и XX век. София. Издателство на БАН. [RRODD 1974: Ilchev, St. et al. Rechnik na redki, ostareli i dialektni dumi ot XIX i XX vek. Sofia. Izdatelstvo na BAN.]
- ССРЛЯ 1962: Словарь современного русского литературного языка. Т. 13. Москва – Ленинград. Издательство академии наук СССР. [SSRLI 1962: Slovar' sovremennogo russkogo literaturnogo iazyka. T. 13. Moskva – Lenin-grad. Izdatel'stvo akademii nauk SSSR.]
- Vasmer 1958: *Vasmer M.* Russisches etymologisches Wörterbuch. Bd. III. Heidelberg. Carl Winter Universitätsverlag.

✉ Проф. д-р Борис Парашкевов
Катедра по германистика и скандинавистика
Факултет по класически и нови филологии
СУ „Св. Климент Охридски“
бул. „Цар Освободител“ 15, 1504 София, България